

VIII kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI
I PRAW CZŁOWIEKA
(NR 90)
z dnia 21 czerwca 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 90)

21 czerwca 2017 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych (druk nr 1582) oraz rządowego projektu ustawy o kosztach komorniczych (druk nr 1581);
- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r.;
- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z Analizą NIK (druk nr 1643) w zakresie:
 - 1) części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa,
 - dochody i wydatki;
 - 2) części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
 - 3) części budżetowej 15 – Sądy powszechne,
 - dochody i wydatki;
 - 4) części budżetowej 37 – Sprawiedliwość,
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe;
 - 5) państwowych funduszy celowych:
 - a) Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,
 - b) Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy;
 - 6) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 62, 66, i 82;
 - 7) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości,
 - dochody i wydatki;
 - 8) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
 - 9) dotacji podmiotowych;
 - 10) instytucji gospodarki budżetowej:
 - a) Centrum Zakupów dla Sądownictwa,
 - b) Zachodnia Instytucja Gospodarki Budżetowej „Piast”,

- c) Bałtycka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Baltica”,
- d) Pomorska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Pomerania”,
- e) Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Mazovia”,
- f) Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia”.

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Wójcik** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Mirosław Stasiak** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Agata Gałuszka-Górska** zastępca prokuratora krajowego wraz ze współpracownikami, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Piotr Raczkowski** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami, **Rafał Fronczek** prezes Krajowej Rady Komorniczej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Ewa Kwiatkowska**, **Dawid Ożóg** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam, że Komisja dysponuje kworum niezbędnym do podejmowania uchwał. W porządku dzisiejszego posiedzenia mamy dwa punkty. Punkt pierwszy obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą NIK (druk nr 1643) w zakresie:

- 1) część budżetowa 52 – Krajowa Rada Sądownictwa;
- 2) część budżetowa 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury;
- 3) część budżetowa 15 – Sądy powszechne;
- 4) część budżetowa 37 – Sprawiedliwość;
- 5) państwowe fundusze celowe
- 6) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 62, 66 i 82;
- 7) część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości;
- 8) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
- 9) dotacje podmiotowe;
- 10) instytucje gospodarki budżetowej.

Punkt drugi obejmuje wniosek o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych (druk nr 1582) oraz rządowego projektu ustawy o kosztach komorniczych (druk nr 1581).

Mam jeszcze propozycję o rozszerzenie porządku obrad dzisiejszego posiedzenia o plan pracy Komisji. Przypominam, że marszałek Sejmu zwrócił się o to, aby do 26 czerwca br. komisje uchwaliły plany pracy w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r. W związku z tym proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt trzeci obejmujący rozpatrzenie wspomnianego planu pracy Komisji. Projekt planu pracy dostępny jest w sekretariacie Komisji. Uwzględniono w nim sprawy, co do których jesteśmy związani terminami oraz sprawy, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo, że będziemy je w stanie zrealizować w założonym terminie, czyli w II półroczu br. Rozpatrzmy również w tym punkcie ewentualne propozycje posłów w tym zakresie. Natomiast na bieżąco będziemy realizować zadania zlecane przez Sejm i skierowane do Komisji przez marszałka Sejmu.

Czy jest sprzeciw do zaproponowanego porządku obrad Komisji?

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Rozumiem, że jest to tylko szkic planu pracy, który otrzymaliśmy w ostatniej chwili. Mamy pewne propozycje do tego planu, ale dzisiaj nie jesteśmy ich w stanie przedstawić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Myślę, że będzie również taka możliwość.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Chodzi mi o deklarację ze strony pana przewodniczącego, że za tydzień lub dwa będziemy mogli złożyć naszą propozycję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Plan pracy muszę przedstawić marszałkowi Sejmu do 26 czerwca br.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Ale zawsze ten plan może pan przewodniczący uzupełnić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Oczywiście, że będziemy mogli go uzupełnić. Jeżeli będą wnioski posłów do planu, to będziemy je mogli uwzględnić.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy do zaproponowanego porządku obrad są uwagi i zastrzeżenia?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik:

Mam prośbę o połączenie rozpatrywania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w pkt od 3 do 10.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała tę propozycję. Sprzeciwu nie słyszę. Komisja zaakceptowała propozycję łącznego rozpatrywania pkt 3–10 sprawozdania z wykonania budżetu państwa. Przyjęliśmy porządek posiedzenia.

W tym momencie mogę powitać posłów i wszystkich gości. Chciałbym serdecznie powitać przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości na czele z sekretarzem stanu Michałem Wójcikiem oraz towarzyszących mu współpracowników: Jana Paziewskiego – dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej, Artura Dziadosza – zastępcę dyrektora generalnego Służby Więziennej oraz Małgorzatę Niezgodę – eksperta w biurze ministra. Witam przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa: Piotra Raczkowskiego – wiceprzewodniczącego KRS, Grzegorz Borkowskiego – szefa biura KRS, Ewę Staniszewską – główną księgową, dyrektora Wydziału Finansowego biura KRS. Witam przedstawicieli Prokuratury Krajowej: Agatę Gałuszkę-Górską – zastępcę prokuratora krajowego, Jacka Sobolewskiego – dyrektora Biura Budżetu i Majątku Prokuratury. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli: gen. Marka Bieńkowskiego – dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Monikę Świercz – wicedyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Annę Mach – doradcę ekonomicznego w Departamencie Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Przemysław Fedorowicza – wicedyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów: Mirosława Stasiaka wicedyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej wraz ze współpracownikami. Witam Rafała Fronczka prezesa Krajowej Rady Komorniczej.

Mam prośbę, aby jako pierwszy rozpatrzyć punkt dotyczący wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych (druk nr 1582) oraz rządowego projektu ustawy o kosztach komorniczych (druk nr 1581). Potem zarządziłbym przerwę, ponieważ rozpoczynają się prace Komisji Ustawodawczej i kilka osób będzie musiało opuścić posiedzenie naszej Komisji, żeby uczestniczyć w głosowaniach. Nie słyszę sprzeciwu wobec tej propozycji. Uważam, że Komisja ją zaakceptowała. Serdecznie za to dziękuję.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego dotyczącego wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych (druk nr 1582) oraz rządowego projektu ustawy o kosztach komorniczych (druk nr 1581). Proponuję powołanie podkomisji w składzie siedmioosobowym. Czy jest

zgoda na tę propozycję? Nie słyszę sprzeciwu. Komisja zaakceptowała siedmioosobowy skład podkomisji.

Proponuję, żeby z ramienia Klubu Prawo i Sprawiedliwość w skład podkomisji weszli posłowie: Waldemar Buda, Andrzej Matusiewicz, Grzegorz Wojciechowski, którzy wyrazili wolę pracy w podkomisji oraz poseł Krzysztof Lipiec, o ile wyrazi zgodę.

Proszę o zgłoszenie jednego kandydata przez Klub Platforma Obywatelska.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Zgłaszam kandydaturę posła Wojciecha Wilka.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Proszę o podanie kandydatury Klubu Nowoczesna. Nie ma członków tego Klubu na sali.

Proszę o zgłoszenie jednego kandydata przez Klub Kukiz'15.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Zgłaszam kandydaturę posła Barbary Chrobak.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję. Być może za chwilę pojawi się na sali przedstawiciel Klubu Nowoczesna i zaproponuję uczestnictwo swojego przedstawiciela w pracach podkomisji.

Mam zgłoszonych sześciu kandydatów do pracy w podkomisji, których nazwiska przed chwilą wymieniłem. Czy Komisja akceptuje te kandydatury? Sprzeciwu nie słyszę. Czy jest również zgoda na to, by do składu podkomisji dołączył przedstawiciel Klubu Nowoczesna? Nie słyszę sprzeciwu. Sądzę, że w pod koniec posiedzenia będziemy mogli zaakceptować cały skład podkomisji. Proszę jej członków, żeby po zakończeniu obrad Komisji pozostali na sali w celu ukonstytuowania się.

Myślę, że moglibyśmy jeszcze przed zapowiedzianą przerwą rozpatrzyć i przyjąć plan pracy Komisji.

Czy są uwagi do zaproponowanego planu pracy?

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Brakuje mi spotkania z prokuratorem krajowym na temat działalności prokuratury. Sądzę, że najistotniejsze jest to, co dzieje się w organach ścigania i wyjaśnienie, dlaczego tyle przestępstw jest bezpodstawnie umarzanych. Moglibyśmy wtedy zadać szereg pytań. Na tym samym posiedzeniu Komisja mogłaby wysłuchać kolejnej grupy osób poszkodowanych przez wymiar sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś chce zabrać głos w tej sprawie?

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Chciałbym jedynie poprzeć ten wniosek. Uważam, że Komisja powinna zapoznać się z działalnością Prokuratury Krajowej.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała tę propozycję uzupełnienia planu pracy. Sprzeciwu nie słyszę. Sądzę, że do takiego spotkania mogłoby dojść w październiku br. Naturalnie zaprosilibyśmy także grupę poszkodowanych przez wymiar sprawiedliwości. Musielibyśmy to jeszcze doprecyzować. Chodzi o to, żeby to była grupa, która zmieści się w sali. Naturalnie nie możecie państwo oczekiwać, że w trakcie posiedzenia Komisji dojdzie do rozstrzygnięć w sprawach indywidualnych. Możliwe jest jedynie zarysowanie problemów. Termin spotkania z tą grupą osób uzgodnimy z zainteresowanym posłami.

Kto jest za przyjęciem planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia br. w zaproponowanym przed chwilą kształcie.

W głosowaniu 15 posłów opowiedziało się za propozycją, żaden nie był przeciwny i żaden nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła plan pracy na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r.

Najmocniej przepraszam gości za przerwę w obradach Komisji. Sądzę, że przerwa może trwać około pół godziny, ale zależy to od prac Komisji Ustawodawczej. Niestety nie udało się zsynchronizować tych prac, a spora część członków naszej Komisji jest jednocześnie członkami Komisji Ustawodawczej. Serdecznie dziękuję za wyrozumiałość. Ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Rozpoczynamy realizację punktu pierwszego posiedzenia. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą NIK (druk nr 1643) w zakresie części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa.

Proszę przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa o zreferowanie sprawozdania z wykonania budżetu przez tę instytucję.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Piotr Raczkowski:

W 2016 r. wydatki Krajowej Rady Sądownictwa zostały zaplanowane na 13 216 tys. zł. Wykonanie planu wynosiło 12 837 tys. zł, co stanowi 97,1%. W ramach świadczeń na rzecz osób fizycznych zaplanowano 2 550 tys. zł, a wydano 2 333 tys. zł, co stanowi 91,5%. Wydatki bieżące zostały zaplanowane w kwocie 19 371 tys. zł, a wykonano je w kwocie 19 209 tys. zł tj. 98,4%. Wydatki majątkowe zaplanowano na poziomie 295 tys. zł i wykonano w 100%. Nie zostały wykorzystane środki budżetowe w kwocie 378 tys. zł, z tego na świadczenia 216 tys. zł i na wydatki bieżące 161 tys. zł.

W 2016 r. nie planowaliśmy dochodów, ale wykonano je w kwocie 12 tys. zł. Pochodzą one z należnych wynagrodzeń, do których płatnik ma prawo z tytułu wykonywania zadań określonych przepisami prawa w kwocie 3,5 tys. zł oraz z rozliczeń z lat ubiegłych w kwocie 6,5 tys. zł. Źródła tych ostatnich dochodów nie są stałe, lecz zależne od tego, czy Europejska Sieć Sądownictwa, zgodnie z jej statutem, dokona zwrotu Radzie należności za udział jej członków w spotkaniach organizowanych przez Sieć. Z kar umownych wpływy wyniosły 0,1 tys. zł.

Został państwu przedstawiony plan szczegółowy i jeżeli będą pytania, to chętnie na nie odpowiem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę posła Krzysztofa Lipca o koreferat.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Rzeczywiście, liczby przedstawione przez przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa wynikają z wykonania budżetu w 2016 r. w części 52. Nie będę ich już przypominał. Chciałbym poinformować, że pozytywnie wykonanie tego budżetu ocenia również Biuro Analiz Sejmowych, które na użytek naszej Komisji przygotowało stosowną ekspertyzę. Jest również pozytywna opinia Najwyższej Izby Kontroli o wykonaniu budżetu KRS.

Wszystko byłoby dobrze i wnioskowałbym, żeby to sprawozdanie uzyskało pozytywną opinię, gdyby nie pewien fakt, który miał miejsce w dniu wczorajszym na posiedzeniu naszej Komisji. Otóż prezes Sądu Najwyższego, pan sędzia Zabłocki, przedstawiając sprawozdanie z wykonaniu budżetu przez SN podał dość interesującą informację związaną z tym, że trzy ważne państwowe instytucje tj. Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny i Krajowa Rada Sądownictwa podpisały tzw. trójporozumienie. Na mocy tego porozumienia miała nastąpić partycypacja w kosztach przedsięwzięcia, które nie wpisuje się w zakres działań każdej z tych wymienionych instytucji. Rzecz dotyczy organizacji Nadzwyczajnego Kongresu Sędziów Polskich.

Chciałbym zapytać, jak w sprawozdaniu został potraktowany ten incydent, ponieważ z przedstawionego nam dokumentu nie można wyczytać, w jaki sposób KRS potraktowała dodatkowe wydatki na działalność, która nie wynika z żadnych zadań nałożonych na Krajową Radę Sądownictwa przez konstytucję ani przez ustawę o KRS. Pragnę zapytać – czy taki wydatek miał miejsce? W jakiej kwocie KRS partycypowała w tego typu przedsięwzięciu? Gdzie ta sprawa jest odnotowana w omawianym dzisiaj sprawoz-

daniu? Jeśli ta informacja się potwierdzi, to będę wnioskował, żeby sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przyjęła informację o wykonaniu budżetu przez KRS w 2016 r. z uwagami.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli KRS o udzielenie odpowiedzi na postawione pytanie.

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Krajowa Rada Sądownictwa organizuje wiele różnego rodzaju konferencji, spotkań i szkoleń, również wspomniany kongres był w ubiegłym roku zorganizowany w ramach budżetu zadaniowego. Przypomnę, że jednym z zadań KRS, co jest zapisane na str. 10 sprawozdania, jest zadanie określone jako: „Popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą”, którego celem jest: „Wspierania i promocja polskiego sądownictwa w kraju i za granicą poprzez współpracę i wymianę poglądów oraz doświadczeń”. Krajowa Rada organizuje od lat, w ramach swoich zadań, konferencje, kongresy i spotkania. Konferencje i spotkania organizujemy z urzędu lub na wniosek organizacji i stowarzyszeń sędziowskich lub sądów, które występują do nas z wnioskami o zorganizowanie jakiejś konferencji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Jeżeli będą dodatkowe pytania to prosiłbym o odpowiedź. Poseł Krzysztof Lipiec chciał zadać dodatkowe pytanie.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Analizując przedłożone przez KRS sprawozdanie, rzeczywiście zauważyłem, że realizacja budżetu jest rozpisana na poszczególne zadania w ramach budżetu zadaniowego, gdzie w działaniu 1 jest zapisana taka pozycja, ale odnosi się ona do wspieraniu i promocji polskiego sądownictwa w kraju i za granicą. Jednak na moje pytania, a więc o podpisanie porozumienia na rzecz wsparcia instytucji, która nie ma charakteru państwowego działania oraz o to, jaki był koszt partycypacji z budżetu KRS w organizacji Kongresu Polskich Sędziów organizowanego przez Stowarzyszenie „Iustitia”, nie otrzymałem odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o udzielenie odpowiedzi.

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Myślę, że jest to nieporozumienie, bo we wspomnianym zadaniu 1 jest zapisane, że działalność KRS właśnie polega na popularyzacji zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą, czyli, że tego typu wsparcie mieści się w ramach działań KRS. Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ konstytucyjny, stoi na straży niezależności sądów oraz niezawisłości sędziowskiej i realizuje swoje zadania poprzez organizowanie konferencji, kongresów i spotkań. Jeżeli chodzi o ten konkretny kongres z września 2016 r., to faktycznie zawarliśmy porozumienie z Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym, na mocy którego ponieśliśmy koszty związane z obsługą administracyjno-techniczną Kongresu w wysokości 13 tys. zł.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ta odpowiedź satysfakcjonuje posła Krzysztofa Lipca? Dziękuję bardzo. Głos chce zabrać wiceprzewodniczący poseł Andrzej Matusiewicz.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Nie można zgodzić się z interpretacją, jakiej próbuje dokonać wiceprzewodniczący KRS, twierdząc, że chodziło w tym przypadku o wspieranie polskiego sądownictwa. Przypomnę, że ten Nadzwyczajny Kongres Sędziów jest instytucją pozaustawową, która nie wynika ani z ustawy o Sądzie Najwyższym, ani z ustawy o ustroju sądów powszechnych, ani z ustawy o ustroju sądów wojskowych. Można byłoby się zgodzić z takim uzasadnieniem, gdyby to były zgromadzenia ogólne sędziów, czyli samorządu sędziowskiego. Natomiast dziwnym trafem zawarte zostało trójporozumienie i na jego podstawie KRS wydało 13 tys. zł na catering, ponieważ faktura faktycznie opiewała na catering, oraz 1,5

tys. zł na ochronę i zabezpieczenie Kongresu, a nawet na ochronę konferencji prasowej. Z tego wynika, że ten catering kosztował 13 tys. zł razy 3, a więc 39 tys. zł.

Chcielibyśmy się dowiedzieć, na jakiej podstawie prawnej to trójporozumienie zostało zawarte? Czy można znaleźć w obowiązujących przepisach, w którejś z ustaw lub w rozporządzeniu ministra sprawiedliwości taką podstawą prawną? Dlaczego nie zostało to ujawnione i we wszystkich sprawozdaniach zostało schowane lub mówiąc dosadniej, zakamuflowane, żeby posłowie się o tym nie dowiedzieli? Prosiłbym, aby towarzysząca panu wiceprzewodniczącemu główna księgowa biura KRS odczytała tę fakturę i poinformowała, jaki podmiot ją wystawił i na co te 13 tys. zł zostało wydane.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli KRS o udzielenie odpowiedzi.

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Zanim udzielę głosu pani Ewie Staniszewskiej pragnę wyjaśnić, że zaszło nieporozumienie dotyczące kwoty podanej przez posła Matusiewicza. Informuję, że koszt cateringu został poniesiony przez Naczelny Sąd Administracyjny i Sąd Najwyższy w kwocie po 13 tys. zł od każdej ze stron. Natomiast Krajowa Rada Sądownictwa poniosła koszty obsługi administracyjno-techniczną Kongresu. O szczegółach powie pani dyrektor.

Dyrektor Wydziału Finansowego Biura KRS Ewa Staniszevska:

Przede wszystkim pragnę poinformować, że wydatki związane z Kongresem zostały zakwalifikowane w § 43 – zakup usług pozostałych. Nie zostały one wyszczególnione, gdyż w tej pozycji podana została kwota wszystkich wydatków. Przepraszam bardzo, ale nie jesteśmy przygotowani, żeby w tej chwili mówić o konkretnych fakturach. Jeżeli państwo sobie tego życzą, to jesteśmy w stanie udostępnić te dokumenty w późniejszym terminie. Nikt wcześniej nie próbował się z nami kontaktować i domagać się, żeby faktury dotyczące Kongresu zostały dostarczone na dzisiejsze posiedzenie Komisji.

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Pragnę podkreślić, że kongresy, spotkania, konferencje organizowane przez KRS nie mają jakiegś regulacji ustawowej. To jest zadanie Rady, która je wykonuje w taki, a nie inny sposób.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zostało zadane konkretne pytanie o podstawę prawną tych wydatków. Skoro są wydatki, to jest zawsze podstawa prawna, na podstawie, której są one ponoszone. Rozumiem, że przedstawiciele KRS nie są w stanie podać podstawy prawnej. Czy tak jest?

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Sądzę, że pan przewodniczący nie zrozumiał mojej wypowiedzi. Mamy zadania budżetowe i w ich ramach, jak już powiedziałem, Rada realizuje takie kongresy, konferencje i spotkania. Rada decyduje o tym, podejmując stosowne uchwały na posiedzeniach. Tak było również i w tym przypadku.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o zabranie głosu posła Janusza Sanockiego.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Wiemy, że ten Kongres miał charakter polityczny, skierowany przeciwko propozycjom rządu. Nie ma to jednak znaczenia, gdyż nawet jeżeli ten Kongres byłby prorządowy, to ocena zjawiska, z którym mamy do czynienia, byłaby taka sama. Moim zdaniem, w sposób oczywisty zaangażowanie się KRS w tego rodzaju działalność wykracza poza jej cele i zadania konstytucyjne i ustawowe. Krajowa Rada Sądownictwa jest organem nadzoru, ma pilnować niezawisłości sądów, a także rzetelności. W tym przypadku KRS zamieniła się w coś na kształt związku zawodowego sędziów reprezentującego środowisko. Można to nazwać kolesiostwem. Ponieważ propozycje rządowe naruszały ten stan rzeczy, to KRS uznała, że musi się w to zaangażować. Jest to, moim zdaniem, absolutnie nie do przyjęcia. Jest to przejaw patologii w działaniu i, przepraszam za to słowo, upadku cywilizacyjnego jaki obserwujemy. Jest przerażające, że sędzia, który powinien

stać na straży prawa i dobrze je interpretować, ewidentnie nagina przepisy. Tego rodzaju ludzie pilnują niezawisłości sądownictwa, biorąc za to niemałe pieniądze. Uważam, że to sprawozdanie jest do odrzucenia.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę sędziego Raczkowskiego o zabranie głosu.

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

W mojej wypowiedzi nie używałem języka nienawiści. W związku z tym prosiłbym posła Sanockiego, żeby też nie używał tego języka i nie obrażał członków Krajowej Rady Sądownictwa i całej Krajowej Rady.

Poseł Janusz Sanocki (niez.):

Użyłem języka opisującego prawdziwy stan rzeczy. To jest język pogardy dla ludzi, którzy pełniąc wysokie funkcje sprzeniewierzają się zasadzie kierowania się dobrem publicznym, dobrem wspólnym i kierują się tylko interesami politycznymi swego środowiska. Niestety, ocena tego środowiska jest negatywna.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę o zabranie głosu przez posła Grzegorza Wojciechowskiego.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Chciałbym dowiedzieć się, kto był organizatorem tego Kongresu. Wcześniej rzecznik KRS odciął się od tego, że Krajowa Rada Sądownictwa była jego organizatorem, a teraz się okazuje, że jednak w jakimś stopniu była w to włączona. Czy organizatorem było Stowarzyszenie „Iustitia”? Jeżeli tak, to byłby to Kongres Stowarzyszenia Sędziów „Iustitia”, a nie Kongres Sędziów Polskich. Nie wiem zresztą, czy jest takie stowarzyszenie. Jakie były cele tego Kongresu? Czy miał on jakieś zadania szkoleniowe lub promocyjne? Czy były założenia dotyczące realizacji tych celów i kto je zatwierdzał? Chciałbym uzyskać odpowiedź na te wszystkie pytania. Jeżeli nie będzie to możliwe w dnu dzisiejszym, to prosiłbym o jak najszybszą odpowiedź na piśmie.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do głosu zgłosił się poseł Jerzy Jachnik.

Poseł Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Jak się organizuje jakiś kongres, to zawsze jest sporządzany jego biznesplan, z którego wynika, ile będzie on kosztował i kto będzie płacił za jego organizację. Proszę odpowiedzieć na pytanie, ile kosztował ten konkretny Kongres? Nie mogę zgodzić się z twierdzeniem, że KRS może na podstawie jakiegokolwiek uchwały wydawać publiczne pieniądze. Teoretycznie mogłaby w ten sposób przeznaczyć środki na nagrodę dla jakiegoś sędziego lub na zakup dla niego samochodu i uznać, że wszystko jest zgodne z obowiązującymi przepisami. Takie tłumaczenie jest trochę niepoważne.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do zabrania głosu zgłosiła się poseł Barbara Chrobak.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Mam pytanie do przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Czy NIK w informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu wziął pod uwagę te wydatki?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Przedstawiceli NIK będziemy jeszcze pytać o stanowisko. Teraz oddaje głos posłowi Arkadiuszowi Myrsze.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Chciałbym zwrócić się z prośbą do członków Komisji, a w szczególności do posła Janusza Sanockiego. Można nie zgadzać się z różnymi sprawami i mieć na nie swój pogląd, ale używanie, mówiąc kolokwialnie, tak ciężkiego języka w stosunku do zaproszonych gości jest nie na miejscu. Domagając się informacji, można to zrobić w bardziej powściągliwy i kulturalny sposób, nikogo nie obrażając. Przecież nikt z gości w stosunku do pana posła

nie używa inwektyw, chociaż zdanie na temat polskich parlamentarzystów też jest czasami nie najlepsze.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Ja nie defrauduję publicznych pieniędzy.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Proszę nie przerywać. Nikt tu nie defrauduje publicznych pieniędzy. W Polsce obowiązuje cały czas domniemanie niewinności i jeżeli nie zostanie udowodniona defraudacja i nie będzie w tej sprawie prawomocnego wyroku skazującego, to proszę w stosunku do nikogo nie posługiwać się zarzutami, że popełnił przestępstwo. Proszę nie stwierdzać tego w sposób tak zdecydowany. Jeżeli ma pan dowody na popełnienie przestępstwa, to proszę złożyć, co przysługuje każdemu obywatelowi, zawiadomienie do prokuratury, która je zbada. Prosiłbym o pewną powściągliwość w używaniu języka. Nikt w stosunku do pana posła nie używa określeń niekulturalnych i niecenzuralnych. Zdanie na temat naszej klasy politycznej jest wcale nie lepsze niż o sędziach i dlatego nie ma powodu dla tego typu zachowań. Jeszcze raz proszę o powściągliwość.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Dziękuję za to pouczenie. Jesteśmy na posiedzeniu sejmowej komisji i mamy obowiązek oceniać wydatki publiczne. Jeżeli chodzi o złą ocenę polskiej klasy politycznej, to być może i pan poseł zapracował na taką opinię. Wypraszam sobie osobiste połajanki i proszę mnie nie pouczać. Ponoszę pełną odpowiedzialność za swoje słowa.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nikt więcej nie zgłosił do dyskusji. Proszę przedstawiciela NIK o odniesienie się do informacji KRS o wykonaniu budżetu, a także do zadanych w trakcie dyskusji pytań dotyczących wydatkowania wspomnianej kwoty na organizację Kongresu.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Katowicach Przemysław Fedorowicz:

Najwyższa Izba Kontroli zbadała 11,5 % wydatków ogółem poniesionych przez KRS w 2016 r., co stanowi 25% wydatków pozapłacowych. Na podstawie tych badań oraz badań ewidencji księgowej, sprawozdawczości i mechanizmów kontroli zarządczej funkcjonującej w KRS, NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części budżetowej 52.

Odnosząc się do poruszanych przed chwilą w dyskusji kwestii, chciałbym przede wszystkim zwrócić uwagę na rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu oraz terminu opracowania materiałów do ustawy budżetowej. W tym rozporządzeniu minister finansów polecił KRS realizację działania polegającego na popularyzacji zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądów. Chodzi nie o promocję, ale o popularyzację. W trakcie kontroli oczywiście natknęliśmy się na wydatki związane z różnymi kongresami organizowanymi przez Krajową Radę Sądownictwa. Wydatki te zostały przez nas ocenione jako poniesione prawidłowo i z poszanowaniem zasad gospodarności, rzetelności, legalności i celowości.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Głos chce zabrać poseł Krystyna Pawłowicz.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Chciałaby zadać przedstawicielowi NIK pytanie. Na czym polegała, jego zdaniem, promocja KRS na Nadzwyczajnym Kongresie Sędziów? Jak usłyszeliśmy zakwalifikowano to jako promocję i tak to oceniła Najwyższa Izba Kontroli. Czy obserwowaliście państwo podjęte na tym Kongresie uchwały, które miały polityczny wydźwięk i były skierowane przeciwko aktualnym władzom, i które były upowszechniane przez media? Czy to zostało zauważone? Czy pan nadal twierdzi, że była to promocja zadań i konstytucyjnej roli KRS? Czy dokładnie były sprawdzane te rachunki? Czy pan ocenił je ze strachu, czy zgodnie ze swoimi przekonaniem politycznym? Niech pan powie prawdę, czy te rachunki zostały dokładnie zbadane, a teraz pan tylko kombinuje, żeby nie narazić się sędziom.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do zabrania głosu zgłosił się gen. Marek Bieńkowski.

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Delegatura NIK w Katowicach przeprowadzała tę kontrolę i dlatego przedstawiał jej wyniki wicedyrektor tej Delegatury. Muszę wskazać, że z założenia kontrole Najwyższej Izby Kontroli – taka jest idea i sens przedstawiania wyników kontroli – są apolityczne i rzetelne. Mówię to z całą mocą. To, co ustalamy, tak jak w aktach postępowania sądowego, mamy w aktach kontroli. Możecie się państwo nie zgadzać z naszymi ocenami, dyskutując na temat różnych omawianych części budżetowych, ale jest dla nas trudny do przyjęcia zarzut nierzetelności, który postawiła pani profesor. Rzetelność jest istotą zawodu, który wykonujemy. Pani profesor ma pełne prawo nie zgodzić się z oceną dokonaną przez kolegów z Katowic. Chciałbym jednak prosić, żebyście państwo na podstawie naszych, co chciałbym jeszcze raz mocno podkreślić, zestandaryzowanych i obiektywnych ustaleń, które znajdują potwierdzenie w aktach kontroli, mieli przekonanie, że jesteście rzetelni. Mówię to z generalskim słowem honoru.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Pan generał nie odniósł się w ogóle do tego, co powiedziałam. Ustosunkowałam się jedynie do wyjaśnienia, które złożył przedstawiciel Delegatury NIK w Katowicach. Powiedział on, że Kongres był nastawiony na promocję i popularyzację zadań KRS. Nie mówiłam ani słowem o nierzetelności NIK. W ogóle nie uogólniałam, a jedynie odniosłam się do konkretnej wypowiedzi. Proszę mnie teraz nie atakować, choć wiem, że generał ma atakowanie we krwi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Ponieważ pan dyrektor kiwa głową to proszę, żeby wyartykułował to werbalnie.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Katowicach Przemysław Fedorowicz:

Popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa, to nie jest popularyzacja KRS. Takie zadanie zostało przypisane Krajowej Radzie Sądownictwa przez ministra finansów. Badaliśmy wydatki związane z organizacją tego Kongresu, ale nie badaliśmy wypowiedzi poszczególnych prelegentów pod kątem poprawności politycznej.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę pozwolić dokończyć przedstawicielowi NIK wypowiedź. Proszę nie przeszkadzać. Proszę kontynuować wypowiedź.

Wicedyrektor Delegatury NIK w Katowicach Przemysław Fedorowicz:

Najwyższa Izba Kontroli nie wchodzi w treść wypowiedzi poszczególnych prelegentów, pod kątem tego co mówią. Kongres, jak rozumiem, jest miejscem wymiany poglądów, a każda taka wymiana poglądów ma na celu popularyzację zagadnień. Rachunki dotyczyły poszczególnych transakcji. Mieliśmy np. w związku z konferencją zorganizowaną w styczniu 2016 r. rachunek za transmisje on-line i oprawę multimedialną. Był też rachunek z czerwca 2016 r. za tłumaczenie symultaniczne wypowiedzi poszczególnych prelegentów. Z kolei rachunek z września 2016 r. dotyczył opłacenia noclegów gości zagranicznych. Wszystkie te rachunki zostały opisane.

Posel Krzysztof Lipiec (PiS):

Usłyszałem przed chwilą, że NIK bada wykonanie budżetu pod kątem legalności. Chcę zadać w związku z tym panu dyrektorowi pytanie. Na podstawie jakich przepisów prawa stwierdzono legalność wydatku, który wspierał instytucję pozarządową? Organy państwa, a tym bardziej organy konstytucyjne, są zobowiązane do działania w granicach i na podstawie prawa. Czy pan dyrektor mógłby wykazać legalność działania KRS w tym przypadku, a tym samym obronić stanowisko NIK?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zanim udzielię głosu przedstawicielowi NIK oddam jeszcze głos posłowi Januszowi Sanockiemu.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Jest to kwestia klasyfikacji przedsięwzięcia. Czy ono służy promocji czy popularyzacji? Zrobiliśmy z posłem Jerzym Jachnikiem dwie konferencje w Sejmie. Przyjechało na nie w sumie ok. 1200 osób poszkodowanych przez wymiar sprawiedliwości. Czy zdajecie sobie sprawę, jak spopularyzowaliśmy w ten sposób działanie polskiego sądownictwa? Zorganizowaliśmy je za własne pieniądze i nie poszliśmy do KRS z prośbą o pomoc finansową. Następnym razem pójdziemy po pieniądze do KRS.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę posła Myrchę, żeby nie przeszkadzał. Proszę zapisać się do głosu i na pewno go udzielię.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Rozumiem, że mogą być trudności w interpretacji jakiegoś przedsięwzięcia i NIK miał z tym problemy. Popularyzację od promocji dzieli cienka linia i państwo o tym dobrze wiecie. Moim zdaniem, NIK nie wykazał w tej sprawie czujności. Głównym celem Kongresu nie była popularyzacja sądów w Polsce. Zorganizowany on został, jak teraz wiemy, przez Stowarzyszenie „Iustitia”, a więc ośrodek pozarządowy, można powiedzieć, prywatny. Uważam, że kontrola tych wydatków przez NIK nie była zbyt głęboka. Nie chcecie się widać narazić. W Polsce tak działamy, żeby się nikomu nie narazić.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Do zabrania głosu zgłosiła się jeszcze poseł Krystyna Pawłowicz.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Chciałaby się zapytać, czy w pojęciach „promocja” i „popularyzacja” mieści się przyjmowanie antydemokratycznych uchwał, wybitnie antyrządowych, politycznych, skierowanych przeciwko nowym władzom. Czy to można nazwać promocją? Czy na podstawie tych uchwał Nadzwyczajnego Kongresu Sędziów NIK przyjął, że była to popularyzacja KRS. To był Nadzwyczajny Kongres Sędziów, a nie tylko KRS.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Teraz głos zabierze poseł Arkadiusz Myrcha.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Krajowa Rada Sądownictwa stoi na straży niezależności i niezawisłości sędziowskiej. Jak państwo zauważyliście jednym z efektów prac Kongresu było to, że w debacie publicznej zaczęła dominować właśnie tematyka niezależności sądów oraz stanowisko w tej sprawie, jakie uczestnicy Kongresu i KRS wyrazili w trakcie obrad. Większą popularyzację niezależności i niezawisłości sędziowskiej trudno sobie wyobrazić. Cała Polska o tym mówiła. Nie wiem, jak państwo nie możecie dostrzec popularyzacji konstytucyjnej zasady niezależności i niezawisłości sędziowskiej, która miała miejsce na tym Kongresie. Tym działaniem KRS wypełniła swoje konstytucyjne obowiązki. Powiedziała głośno, co to jest niezawisłość sędziowska, czyli to, o czym mówi się w szkołach. Tyle tylko, że odbyło się to w trakcie Kongresu. Powtórzę, że to jest właśnie popularyzacja. Tak już jest, że trzeba mówić głośno, żeby stało się to przedmiotem debaty publicznej.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę nie przeszkadzać. Proszę kontynuować wypowiedź. Każdy kto chce się wypowiedzieć będzie mógł zabrać głos w stosownym momencie.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Przecież nikt się nie dziwi, gdy posłowie zabierają publicznie głos w debacie na temat demokratycznego państwa prawa.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Krajowa Rada Sądownictwa jest od tego, żeby mówić o niezależności i niezawisłości sędziowskiej.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Bardzo proszę nie przeszkadzać. Proszę pozwolić dokończyć wypowiedź posłowi Arkadiuszowi Myrsze. Jeżeli ktoś chce zabrać głos, to proszę się zgłosić. Proszę kontynuować.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Dziwię się, że w tak nachalny sposób próbujecie państwo wykazać, że mówienie w debacie publicznej o niezależności i niezawisłości sędziowskiej jest niewskazane. Przecież jest to temat, o którym mówi znaczna część naszego społeczeństwa w kontekście wydarzeń w życiu publicznym, które miały miejsce. Tym bardziej należy uznać ten głos sprzeciwu za uzasadniony. Pozwólcie działać konstytucyjnym organom, a nie patrzeć na to kto i ile wydał na kanapkę lub wynajęcie mikrofonu. Najwyższa Izba Kontroli przecież te wydatki sprawdziła.

Wielokrotnie powołujecie się państwo na raporty NIK, w szczególności, gdy jest to dla was wygodne. Kiedy jednak chcecie osiągnąć jakiś polityczny cel i zaatakować organ konstytucyjny, którego jak wiemy nie lubicie, to nagle NIK przestaje być wiarygodna i staje się upolityczniona i działająca z niejasnych pobudek. To nie jest tak, że każdy, kto ma odmienne zdanie i nie zgadza się z waszym punktem widzenia musi być wrogiem i przeciwnikiem politycznym. Uszanujcie efekty działania konstytucyjnych organów.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję i proszę o zabranie głosu posła Jerzego Jachnika.

Posel Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Myślę, że ta dyskusja już nic nowego nie przyniesie. Posel Arkadiusz Myrcha powołuje się na niezawisłość sędziowską, a ja twierdzę, że sądy od 30 lat wcale nie są niezawisłe. Możemy się w tej sprawie spierać do późnego wieczora.

Mam pytanie do przedstawiciela Delegatury NIK w Katowicach, które, jak myślę, stanowi istotę sprawy: Czy na podstawie rozporządzenia ministra finansów, na które pan się powołuje, KRS była uprawniona do dofinansowywania organizacji pozarządowej, jaką jest Stowarzyszenie Sędziów „Iustitia”?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję i proszę o zabranie głosu posel Krystynę Pawłowicz.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Chciałaby tylko odpowiedzieć posłowi Arkadiuszowi Myrsze. My nie rozmawiamy o sprawach politycznych. Chcemy tylko dowiedzieć się o legalność wydatków na organizację spotkania, którego inicjatorem była KRS, i na którym podjęto uchwały o charakterze ściśle politycznym, skierowane przeciwko organom państwa. Twierdzimy, że było to działanie nielegalne i proszę posła, aby nie kłamał i twierdził teraz, że są to jakieś polityczne ataki. Różnimy się poglądami, ale my jedynie prosimy o wyjaśnienie kwestii legalności wydatkowania przez KRS środków. Przedstawiciel NIK twierdzi, że była to promocja, ale ja się z tym nie zgadzam. Tylko o wyjaśnienie tej sprawy chodzi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zanim udzielię głosu przedstawicielom KRS, żeby mogli ustosunkować się dyskusji, proszę jeszcze o zabranie głosu posła Janusza Sanockiego.

Posel Janusz Sanocki (niez.):

Proszę posła Arkadiusza Myrczę, żeby w taki sposób nie interpretował naszych intencji. Wciela się pan w rolę mentora, poucza nas i próbuje zinterpretować moje wystąpienia, pani poseł Pawłowicz, a także innych posłów, którzy odnieśli się krytycznie do omawianej sprawy jako głos tych, którzy nie lubią KRS. Przypisywanie nam takich intencji nie powinno mieć miejsca. Mówimy jedynie o konkretnej sytuacji. Tak samo piętnowałbym takie postępowanie, gdyby na Kongresie podjęto uchwały popierające rząd. Nie od tego są sędziowie, żeby wypowiadali się politycznie, a do tego, bez wątplenia, doszło na tym Kongresie. Była to materia, w którą sędziowie i KRS nie mieli prawa wkraczać. Nie od tego są sędziowie, żeby krytykować władze – nazywa się to w propagandzie dziedzinie autorytetu – gdyż należy to do parlamentu i opinii publicznej. Sędziowie mają zakaz należenia do partii politycznych. Moim zdaniem nadużyli oni swojego statusu, a Sąd Najwyższy i Krajowa Rada Sądownictwa wydatkowała publiczne pieniądze na polityczne przedsięwzięcie, którego zorganizowanie nie leży w ich gestii. Nie można nam przypisywać intencji, że kogoś nie lubimy. Ja lubię wszystkich, nawet pana posła.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

O zabranie głosu prosiłbym wiceprzewodniczący KRS sędziego Piotra Raczkowskiego

Wiceprzewodniczący KRS Piotr Raczkowski:

Kongres, który odbył się we wrześniu ub.r. był zorganizowany przez Krajową Radę Sądownictwa. Natomiast Stowarzyszenie „Iustitia” było organizatorem Kongresu Prawników Polskich. To są dwa różne kongresy. Chciałbym też zwrócić uwagę, że podjęte na tym pierwszym Kongresie uchwały dotyczyły organizacji sądownictwa w Polsce, niezależności sądów i niezawisłości sędziowskiej. Jedyną uchwałą, którą można nazwać antyrządową, dotyczyła sytuacji w Turcji.

Posel Krystyna Pawłowicz (PiS):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chciałbym tylko dodać do wypowiedzi przedmówcy, że według informacji złożonej przez Sąd Najwyższy, sprawa organizacji Kongresu wygląda inaczej. Z tej informacji wynika, że: „Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa, Stowarzyszenie „Iustitia, Naczelny Sąd Administracyjny oraz Sąd Najwyższy, zorganizowały Nadzwyczajny Kongres Sędziów Polskich”. Chodzi o Kongres, który odbył się we wrześniu 2016 r. W związku z tym w tej informacji SN podał, że wspólnie ze Stowarzyszeniem „Iustitia” zorganizował Kongres, czemu pan przed chwilą zaprzeczył.

Czy są jeszcze jakieś zgłoszenia do dyskusji. Nie słyszę. Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów mają uwagi do omawianego sprawozdania wykonania budżetu przez KRS? Nikt do zabrania głosu się nie zgłasza. Przypominam, że Komisja przedstawia tylko opinię dla Komisji Finansów Publicznych. Ta opinia może być pozytywna lub negatywna, albo pozytywna z uwagami. Wydaje mi się, że przebieg dyskusji uzasadnia pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 52 wraz z uwagą, ponieważ trzeba podkreślić, że nie usłyszałem w trakcie dyskusji zastrzeżeń co do wykonania w całości budżetu przez KRS. Krytyczne uwagi odnosiły się tylko do wąskiego wycinka wydatkowania środków publicznych. W związku z tym mam propozycję zmierzającą w tym kierunku, aby Komisja zaopiniowała pozytywnie wykonanie budżetu przez Krajową Radę Sądownictwa z uwagą dotyczącą sprawy, wokół której koncentrowała się dyskusja. Jeżeli nie usłyszą sprzeciwu, to uznam, że Komisja zaakceptowała tę propozycję. Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja postanowiła pozytywnie zaopiniować wykonanie budżetu w 2016 r. przez Krajową Radę Sądownictwa z uwagą dotyczącą sprawy, o której była mowa w dyskusji.

Na tym zakończyliśmy omawianie tego punktu porządku posiedzenia. Serdecznie dziękuję przedstawicielom KRS za udział w posiedzeniu.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego dotyczącego części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Bardzo proszę zastępcę Prokura-

tora Krajowego, Agatę Gałuszkę-Górską o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu w 2016 r.

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Mam przyjemność w imieniu Prokuratora Krajowego, I zastępcy Prokuratora Generalnego pana Bogdana Świączkowskiego, przedstawić informację o wykonaniu w 2016 r. budżetu przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Plan finansowy dla części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, zatwierdzony ustawą budżetową z 25 lutego 2016 r., przedstawiał się następująco. W zakresie dochodów przewidywał kwotę 13 560 tys. zł, a w zakresie wydatków kwotę 2 071 685 tys. zł. W trakcie realizacji tego planu został on zwiększony o dodatkowe środki finansowe z tytułu otrzymanych rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej o kwotę 27 540 tys. zł. Zgodnie z tym plan finansowy w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, na dzień 31 grudnia 2016 r. obejmował, po zmianach, dochody w kwocie 13 566 tys. zł i wydatki w kwocie 2 122 225 tys. zł. Te środki realizowały, jako dysponenti środków budżetu państwa, następujące jednostki organizacyjne:

- Prokuratura Krajowa (do 3 marca 2016 Prokuratura Generalna – w tym dniu doszło do zmian organizacyjnych i w miejsce Prokuratury Generalnej została powołana Prokuratura Krajowa);

- 11 prokuratur regionalnych, które zastąpiły 11 prokuratur apelacyjnych;
- 45 prokuratur okręgowych.

W tym miejscu trzeba zaznaczyć, że prokuratury okręgowe, których jest 45, są dysponentem trzeciego stopnia również dla 357 prokuratur rejonowych.

Budżet prokuratury po stronie wydatków został zrealizowany w wysokości 2 116 170 tys. zł, co stanowiło 99,71% planowanych wydatków.

Dochody w jednostkach organizacyjnych prokuratury, tak jak w większości instytucji, pochodzą w znacznej części z dochodów z pożyczek mieszkaniowych udzielonych prokuratorom. Ten plan dochodów został zrealizowany wyżej od planowanej wysokości w kwocie 17 553 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki, to zostały one przeznaczone na uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne w wysokości 271 502 tys. zł oraz na pozostałą działalność prokuratury. Na ten ostatni cel zaplanowana została kwota w wysokości 1 800 183 tys. zł. Jak już mówiłam, budżet prokuratur został zrealizowany po stronie wydatków w wysokości 99,71%.

Jak państwo wiedzą, w związku z wejściem w życie ustawy – Prawo o prokuraturze oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze, zostały zniesione wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury. W ich miejsce w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury utworzono komórki organizacyjne właściwe w sprawach wojskowych: Departament do spraw Wojskowych w Prokuraturze Krajowej, wydziały do spraw wojskowych w wybranych prokuraturach okręgowych, działy do spraw wojskowych w prokuraturach rejonowych, właściwych dla poszczególnych okręgów garnizonowych. Plan wydatków w tym dziale został zrealizowany w kwocie ogółem 18 097 tys. zł, co stanowi wykonanie na poziomie 78,68%. Wiem, że ten wynik może nie satysfakcjonować, ale chciałam zaznaczyć, że Prokurator Generalny, zarządzeniem nr 78/2016 oraz zarządzeniem nr 83/16 podjął decyzję o dokonaniu blokady planowanych wydatków budżetowych w planie Prokuratury Krajowej na kwotę 4 444 tys. zł. Uwzględniając tę blokadę wykonanie stanowi 97,53% planu, co wygląda już inaczej. Jak wiadomo prokurator generalny może, przewidując niezrealizowanie planu, skorzystać z takiego uprawnienia.

Jeśli chodzi o obowiązkowe ubezpieczanie społeczne, to plan został określono na kwotę 271 502 tys. zł, a zrealizowano wydatki w wysokości 271 449 tys. zł, tj. w 99,61% planu. Na pewno państwa interesuje, ile osób jest objętych obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Uposażeniami prokuratorów w stanie spoczynku objętych jest 1961 osób, a świadczenia rodzinne otrzymywało w ubiegłym roku 596 osób. Przeciętne świadczenie, zgodnie z ustawą – Prawo o prokuraturze, wynosiło 8814 zł, w tym uposażenie prokuratora w stanie spoczynku – 9 267 zł, a świadczenie rodzinne – 7 225 zł.

Chciałabym teraz przejść do kwestii finansowania działalności prokuratury. Wydatki w tym dziale zostały zrealizowane w wysokości 1 827 624 tys. zł, czyli na poziomie 99,9% planu po zmianach, a więc prawie na poziomie 100%. Kwota na wynagrodzenia w ubiegłym roku wyniosła 1 301 760 tys. zł. Koszty prowadzonych postępowań prokuratorskich wyniosły 170 610 tys. zł i były wyższe w stosunku do 2015 r. o 241 tys. zł, tj. o 0,14%, a więc niewiele się różniły. W ramach tych kosztów wydatki na wynagrodzenia biegłych wyniosły 50 327 tys. zł. Należności z tytułu wydawania opinii przez pozostałe instytucje wyniosły 35 247 tys. zł. Jeśli chodzi o należności z tytułu wydawania opinii przez akademie medyczne, to wyniosły one 32 749 tys. zł. Nastąpił tu znaczny wzrost wydatków, co jest związane ze zmianą podejścia prokuratury od marca ub.r. do spraw dotyczących błędów w sztuce lekarskiej. Wzrosła liczba tego rodzaju spraw. Z kolei koszty doręczeń wezwań i innych pism wyniosły 15 602 tys. zł, a koszty wynagrodzeń tłumaczy przysięgłych 12 998 tys. zł.

Przedstawiając informację o wydatkach dotyczących postępowań prokuratorskich, chciałam powiedzieć, że niezależnie od nich prokuratura, prowadząc postępowania przygotowawcze, zabezpieczyła znaczną ilość mienia od podejrzanych o popełnienie przestępstw. Wartość tego mienia w ubiegłym roku wyniosła 258 085 tys. zł. Dane na ten temat gromadzimy bardzo skrupulatnie i monitorujemy, dbając o to, żeby wartość tego mienia stale wzrastała. Liczę na to, jako zastępca prokuratora generalnego, że również w tym roku wartość ta także wzrośnie. Chodzi zwłaszcza o pozyskiwanie tego mienia w wyniku położenia nacisku na walkę z przestępczością gospodarczą, a w szczególności na walkę z wyłudzeniem podatku VAT. Prokuratura podejmuje w tym zakresie bardzo intensywne działania.

Wykonujemy też projekty realizowane z udziałem środków z Unii Europejskiej. W ubiegłym roku zaangażowanie tych środków nie było znaczne, gdyż dopiero rozpoczęliśmy II etap realizacji naszego, można powiedzieć sztandarowego, projektu pn. „Rozwój systemu digitalizacji akt postępowań przygotowawczych – iSDA”. W ubiegłym roku były to kwoty na poziomie kilkuset tysięcy zł. W tym roku jesteśmy na etapie rozstrzygania dużego przetargu i będą już wchodziły w grę kwoty na poziomie powyżej 100 mln zł. Nie muszę mówić, że jest to dla nas ogromna szansa, żeby, przy udziale środków unijnych, poprawić infrastrukturę informatyczną prokuratury. Mam nadzieję, że dzięki temu poprawie ulegną warunki naszego działania. Dzięki rozbudowie infrastruktury informatycznej i przyspieszeniu digitalizacji akt skrócony zostanie czas trwania postępowań. Dodam, że znam zaangażowanie posła Barbary Chrobak w stworzenie prokuraturze jak najlepszych warunków pracy.

Powiem jeszcze o rezerwach celowych, bo ten temat wzbudza zawsze emocje. Pragnę wyjaśnić, że zarówno rezerwę celową, jak i ogólną, wykorzystano w 100%. Rezerwa celowa została przeznaczona na nabycie dwóch nieruchomości. Pierwsza z nich znajduje się w Krakowie przy ul. Lubicz 25 i w wyniku negocjacji ma ona kosztować 50 mln zł. Wpłacono już pierwszą ratę na jej zakup. Oceniam, że jest to bardzo korzystna oferta i zakup jej jest szczególnie ważny. Nie wiem, czy państwo są zorientowani, jak bardzo złe są warunki pracy w niektórych prokuratorach okręgowych, szczególnie warszawskiej. Można je określić jako skandaliczne i urągające godności urzędu prokuratorskiego. W przypadku Prokuratury Regionalnej w Krakowie jej aktualna siedziba jest wynajmowana od prywatnego właściciela. Dzięki jej nabyciu będzie możliwe umieszczenie w niej zarówno Prokuratury Okręgowej, jak i części Prokuratury Regionalnej. Jest to naprawdę inwestycja bardzo potrzebna i zlokalizowana blisko sądu. To duży sukces negocjacyjny i wizerunkowy.

Druga nabyta nieruchomość znajduje się w Warszawie przy ul. Ciołka 14. Przeznaczona jest na umieszczenie w niej Prokuratury Rejonowej Warszawa-Wola. Chcemy także polepszyć sytuację lokalową Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów. Będziemy ją chcieli podzielić na dwie prokuratury. Jest to bardzo ważne, bo jeżeli warunki pracy w prokuraturze są dobre i jest także sprawna organizacja pracy, to nie ma wątpliwości, że przekłada się to na jakość i efektywność pracy prokuratorów.

Na koniec, korzystając z udziału w posiedzeniu Komisji, chcę poinformować, że powstał projekt ustawy o modernizacji powszechnych jednostek organizacyjnych pro-

kuratury na lata 2018–2022. Został on przedstawiony ministrowi sprawiedliwości, który ma inicjatywę ustawodawczą. Jestem zwolenniczką długofalowego planowania. Nie chodzi tu o konstruowanie wieloletnich planów, które mogą się kojarzyć z poprzednim systemem. Zależy mi na logicznym i mądrym planowaniu. Przykładem takiego planowania niech będzie nasz plan informatyzacji prokuratury i digitalizacji akt postępowań przygotowawczych. Jest on rozłożony na kilak lat i skorelowany z działaniami podejmowanymi przez inne jednostki, m.in. Służbę Więzienną.

Chcielibyśmy zrezygnować z dowożenia podejrzanych w celu zapoznania się z aktami postępowania przygotowawczego i uruchomić w tym celu odpowiedni system informatyczny, który odciąży budżet państwa od kosztów transportu podejrzanych do prokuratur. Po uruchomieniu systemu będą mogli się oni zapoznać z aktami w zakładzie karnym lub areszcie. Oczywiście odbywać się to będzie pod odpowiednim nadzorem i możliwy będzie również dostęp do akt adwokatów i innych stron postępowania, w tym pokrzywdzonych, którzy z braku czasu nie mają często możliwości zapoznania się dokumentacją papierową. To są bardzo istotne zmiany i można ich realizację oraz związane z tym wydatki zaplanować na kilka lat.

To samo dotyczy wydatków inwestycyjnych. Proszę zauważyć, że siedziba Prokuratury Krajowej jest wynajmowana. Tak nie może być w demokratycznym państwie prawa, że siedziba tak ważnego urzędu zależy od woli prywatnego właściciela. Dlatego chciałabym prosić członków Komisji, żeby, jeżeli wspomniany projekt ustawy, po zatwierdzeniu przez Radę Ministrów, znajdzie się w Sejmie, spotkał się on z życzliwym przyjęciem.

Dziękuję za uwagę i cierpliwość. Proszę o pozytywną opinię na temat realizacji budżetu państwa przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję za obszerne i pięknie opracowane graficznie sprawozdanie. Dziękuję też za postulat, który także zgłaszam od wielu kadencji, aby zmierzać do tego, żeby instytucje państwowe funkcjonowały w obiektach należących do Skarbu Państwa. Jest to ze wszech miar zasadne i nikogo nie trzeba o tym przekonywać. Naturalnie, tego postulatu nie da się zrealizować w krótkim czasie, ale powinniśmy mieć go stale w polu widzenia.

Proszę poseł Barbarę Chrobak o przedstawienie koreferatu.

Posel Barbara Chrobak (Kukiz15):

Wykonanie budżetu w części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury, nie budzi wątpliwości. Należy stwierdzić, że jednostki prokuratury prowadziły racjonalną i oszczędną gospodarkę finansową, przestrzegały procedury kontroli oraz dokonywały prawidłowej oceny celowości wydatków. Zmiany dokonywane w planach finansowych były racjonalne i zgodne z potrzebami. Wykorzystane środki budżetowe zapewniały sprawne działanie prokuratury oraz pozwoliły na uniknięcie zobowiązań na rok następny. Również opinia NIK o wykonaniu budżetu jest pozytywna. Proponuję, żeby pozytywnie zaopiniować racjonalną politykę finansową prokuratury.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dodam, że wykonanie budżetu w części budżetowej 88 zostało pozytywnie zaopiniowane przez Biuro Analiz Sejmowych. Czy przedstawiciele NIK chcieliby się odnieść do omawianego sprawozdania?

Dyrektor departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Żeby nie powielać informacji, które przedstawiła pani prokurator i pani poseł, ograniczę się do stwierdzenia, że NIK rzeczywiście pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Dostrzeżone niewielkie uchybienia zupełnie nie miały wpływu na naszą pozytywną ocenę. Jeśli będą pytania, to jestem do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy przedstawiciele Ministerstwa Finansów mają jakieś uwagi? Nie słyszę. Otwieram dyskusję. W kolejności głos zabiorą: poseł Jerzy Jachnik i poseł Arkadiusz Myrcha.

Posel Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Mam pytanie dotyczące tego, co się stało z przekazanymi w zeszłym roku do prokuratury środkami w wysokości ok 30 mln zł, pochodzącymi z transakcji związanej z nieruchomością KRS?

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Dotyczy to 2017 r., jednak w wyniku prac nad projektem ustawy budżetowej w Senacie nie mamy tych środków.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

Prosiłbym przedstawiciela NIK, żeby tylko zasygnalizował, jakiego rodzaju były dostrzeżone drobne uchybienia, o których wspominał.

Chciałbym pani prokurator zadać kilka pytań dotyczących nowo powołanej Prokuratury Krajowej. Czy można określić, jaki był koszt wejścia w życie nowych przepisów, które weszły w życie 4 marca 2016 r., dotyczących Prokuratury Krajowej i jednostek niższego stopnia? Chodzi o koszty m.in. zmiany nazwy, zmian w różnego rodzaju dokumentacji itd.?

Jaki był w 2016 r. ogólny budżet Prokuratury Krajowej. Jakie były średnie uposażenia pracujących w niej prokuratorów, z uwzględnieniem prokuratora krajowego i jego zastępców? Kolejne pytanie dotyczy wskazanego wzrostu wydatków na składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Rozumiem, że pewna część prokuratorów przeszła w stan spoczynku. Czy w 2016 r. byli prokuratorzy, którzy ze stanu spoczynku powrócili do wykonywania zawodu? Ilu ich było i w jakich jednostkach pełnią swoje funkcje?

Ostatnie pytanie dotyczy funduszu nagród w 2016 r. Jak była jego łączna kwota i jak został podzielony pomiędzy Prokuratorę Krajową i jednostki niższego szczebla?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W pierwszej kolejności proszę przedstawiciela NIK o odpowiedź na zadane pytanie.

Dyrektor departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Stwierdziliśmy dwie nieprawidłowości. Pierwsza dotyczyła niewykazania w sprawozdaniu rocznym RP 27, Prokuratury Krajowej jako dysponenta trzeciego stopnia należności spornej w należnościach do zapłaty, ogółem w wysokości 18,8 tys. zł. Wykazanie to znajdowało się w sprawozdaniu za IV kwartał 2016 r. i usunięto tę nieprawidłowość w trakcie kontroli. Sprawa ma charakter czysto formalny.

Druga dostrzeżona nieprawidłowość miała także charakter formalny. Chodziło o przyjęcie, przy procedowaniu zakupu samochodów, ogólnej normy Euro, która nie uwzględniała wszystkich wymogów, takich jak emisja zanieczyszczeń, wynikających z rozporządzenia. To były dwie nieprawidłowości, które, chcę to jeszcze raz mocno podkreślić – niczego się nie obawiając – nie miały najmniejszego wpływu na ocenę pozytywną.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proszę przedstawicieli Prokuratury Krajowej o odniesienie się do pytań.

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Były to bardzo szczegółowe pytania, zwłaszcza dotyczące wynagrodzeń. W tym zakresie mamy tylko dane dotyczące średniego wynagrodzenia prokuratorów. Była to w 2016 r. kwota w wysokości 11 661,63 zł. Oczywiście, jeżeli będzie takie życzenie, to dane szczegółowe na ten temat, z rozbiorem na Prokuratorę Krajową oraz prokuratury regionalne i okręgowe, przedstawimy na piśmie.

Jeżeli chodzi o koszty dostosowania Prokuratury Krajowej i podległych prokuratur, to pragnę poinformować, że wszystkie te koszty zmieściły się w wydatkach bieżących i nie było potrzeby uruchamiania żadnych rezerw, ani celowej, ani ogólnej, na ten cel. Trzeba uznać, że były to minimalne wydatki, które ponosi się w związku z bieżącym funkcjonowaniem.

Dyrektor Biura Budżetu i Majątku Prokuratury Jacek Sobolewski:

Te kwoty nie były wyodrębniane. Tak naprawdę, te koszty dotyczą wymiany trzech tablic w Prokuraturze Krajowej oraz kilkunastu w pozostałych jednostkach prokuratury i kil-

kudziesięciu pieczętek. Nie było żadnych innych kosztów związanych z reorganizacją prokuratury.

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Fundusz Nagród został ustalony łącznie na kwotę 800 tys. zł. W dyspozycji prokuratora generalnego było 500 tys. zł, a prokuratora krajowego 300 tys. zł. Środki te zostały praktycznie w całości wydane.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

Pytanie dotyczyło tego, w jaki sposób fundusz został podzielony pomiędzy Prokuraturę Krajową a jednostki niższego szczebla?

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Nie było tego rodzaju podziału. Odbывało się to w ten sposób, że podlegli prokuratorzy, mając informację, że taki fundusz istnieje, składali do prokuratora generalnego lub prokuratora krajowego wnioski, które zostały rozpatrzone.

Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):

W jakim stopniu ten fundusz został wykonany? W jaki stopniu pochodzące z niego środki trafiły do Prokuratury Krajowej, a w jakim do jednostek prokuratury niższego szczebla?

Zastępca Prokuratora Krajowego Agata Gałuszka-Górska:

Nie odpowiem teraz na to pytanie. Udzielę odpowiedzi na piśmie. Już kilku posłom odpowiadałam na pytanie w tej sprawie. Mamy to wszystko ustalone i udzielaliśmy takiej informacji w ramach informacji publicznej. Zapewniam, że udzielę takiej odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy ktoś jeszcze chciał zabrać głos w dyskusji. Nie słyszę dalszych zgłoszeń.

Proponuję, żeby w wyniku dyskusji, która się odbyła, Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że Komisja akceptuje propozycję przyjęcia pozytywnej opinii. Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Dziękuję przedstawicielom Prokuratury Krajowej za udział w posiedzeniu.

Przechodzimy do ostatniego punktu porządku obrad, obejmującego łączne rozpatrzenie pkt od 3 do 10. Proszę wiceministra sprawiedliwości Michała Wójcika o przedstawienie sprawozdania.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik:

Pragnę w zastępstwie ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry przekazać informację o wykonaniu budżetu w 2016 r. w części budżetowej 15 – Sądy powszechne i części budżetowej 37 – Sprawiedliwość. Będę się posiłkował wiedzą dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej, Jana Paziewskiego oraz zastępcy dyrektora generalnego Służby Więziennej, płk. Artura Dziadosza.

Szczegółowa analiza wykonania budżetu państwa w części 15 i 37, wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi poziomu dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, została przesłana członkom Komisji. W tym materiale zamieszczone zostały również informacje dotyczące planów finansowych państwowych funduszy celowych: Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy, a także instytucji gospodarki budżetowej funkcjonujących w resorcie sprawiedliwości. Omówiliśmy także wykorzystanie dotacji podmiotowej dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Moje wystąpienie ograniczę do zasygnalizowania najważniejszych kwestii. W części budżetowej 15 – Sądy powszechne, dochody budżetowe w 2016 r. osiągnęły kwotę 2 362 914 tys. zł, co przy prognozie wpływów w kwocie 2 149 588 tys. zł oznacza wskaźnik realizacji planu rocznego na poziomie 109,9 %. Rachunek dochodów budżetu państwa został zasilony kwotą o ponad 105 000 tys. zł, czyli wyższą niż w roku 2015.

W ustawie budżetowej na 2016 r. wydatki budżetowe w części 15 zostały określone w wysokości 7 044 066 tys. zł, w tym wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej zostały określone na kwotę w wysokości 1000 tys. zł. Plan wydatków w części budżetowej 15 po zmianach, na dzień 31 grudnia 2016 r., wyniósł 7 047 184 tys. zł. Wykonanie wydatków w omawianej części budżetowej ukształtowało się na poziomie 6 789 475 tys. zł, co stanowi 96,34% planu po zmianach.

W powyższej kwocie wydatki bieżące, łącznie ze świadczeniami na rzecz osób fizycznych, stanowiły 6 458 599 tys. zł, a wydatki majątkowe 330 876 tys. zł. Wydatki majątkowe zostały w pierwszej kolejności przeznaczone na realizację ustawowych zadań sądów związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości. Wydatki te w 2016 r. były realizowane bez zakłóceń. Najważniejszą pozycję wydatków stanowią koszty związane z prowadzeniem postępowań sądowych. Wydatki z tego tytułu w 2016 r. wyniosły 733 306 tys. zł. Najwyższe pozycje wydatków związanych z prowadzeniem postępowań sądowych stanowiły: wynagrodzenia biegłych – 21,43 % kwoty ogółu wydatków, ryczałty wypłacone kuratorom społecznym – 17,3%, koszty obrony z urzędu – 16,55%, koszty doręczenia wezwań i innych pism – 16,24.

W ramach wydatków majątkowych w 2016 r. realizowano 27 zadań polegających na budowie, rozbudowie i przebudowie obiektów sądowych. Zakończono 8 zadań inwestycyjnych, w wyniku czego uzyskano przyrost powierzchni o ponad 19 203 m². Oraz zmodernizowano ok. 7000 m² istniejącej bazy lokalowej.

Na zadania informatyczne poniesione zostały wydatki w wysokości 60 191 tys. zł, z przeznaczeniem m. in. na realizację projektów ukierunkowanych na zwiększenie dostępu do usług związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, obejmujących modyfikację systemów informatycznych takich jak: PESEL, SAD, NEO SAD, SIS 2-SAD, Portal Orzeczeń. Dokonano zakupu infrastruktury sieciowej na potrzeby ośrodków przetwarzania danych. W dniu 1 stycznia 2017 r. uruchomiony został system E-płatności, który jest wykorzystywany do regulowania opłat sądowych i stanowi również platformę płatniczą dla części platformy E-usługi realizowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości i sądy. System ten jest zintegrowany z systemem EKW i S24 i KRK. Trwają w tej chwili prace nad integracją z systemem EPU. System E-płatności obsługuje sprzedaż i kasowanie elektronicznych znaków opłaty sądowej, które po wyczerpaniu zasobów, całkowicie zastępują znaki papierowe.

Jeżeli chodzi o Centrum Zakupów dla Sądownictwa, IGB, a więc instytucji gospodarki budżetowej, to w 2016 r. zrealizowało ono 29 zamówień publicznych obejmujących dostawy: energii elektrycznej, paliw napędowych, samochodów osobowych, sprzętu komputerowego, urządzeń biurowych, sprzętu teleinformatycznego, systemów informacji prawnej, materiałów biurowych oraz usług telefonii stacjonarnej i komórkowej. Wartość postępowań zakończonych w 2016 r., bez umowy z „Pocztą Polską”, była bliska 89 mln zł. Kwota podpisanych umów była niższa od środków przeznaczonych pierwotnie na realizację zamówień o 27 mln zł, co oznacza oszczędność na poziomie 24%.

W ujęciu wartościowym największe oszczędności w grupie tych zamówień, rozumiane jako różnica między wartością umowy a pierwotnie planowaną kwotą na sfinansowanie zamówienia, były najwyższe w przypadku postępowań obejmujących dostawy: systemów informacji prawnej – ok. 11 mln zł, energii elektrycznej – ok. 5 mln zł, drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych – ponad 3,5 mln zł, usług telefonii komórkowej – prawie 2 mln zł, usług telefonii stacjonarnej – 1,7 mln zł, monitorów – ponad 1 mln zł, serwerów – ponad 0,5 mln zł, telefonów komórkowych – 0,5 mln zł. Uzyskane w ramach wspólnych postępowań oszczędności pozwoliły na zwiększenie wydatków sądownictwa powszechnego, przeznaczonych na realizację innych zadań związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości.

W części 37 – Sprawiedliwość, dochody wyniosły łącznie 58 103 tys. zł, co oznacza wpływy wyższe od prognozowanych w ustawie budżetowej o 17,3%.

W ustawie budżetowej na 2016 r., wydatki w części 37 zostały określone w wysokości 4 631 972 tys. zł. W wyniku przeprowadzonych w roku budżetowym zmian, przede wszystkim poprzez uruchomienie środków z rezerw celowych, ostateczny plan wydatków ukształtował się na poziomie 4 641 919 tys. zł. Wydatki budżetowe zrealizowane zostały

w wysokości 4 603 527 tys. zł, co stanowi 99,39% wydatków zrealizowanych w ustawie budżetowej i 99,17% planu po zmianach. W ramach tych środków realizowane zostały zadania z zakresu: więziennictwa, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, Instytutu Ekspertyz Sądowych, Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości Ministerstwa Sprawiedliwości.

W zrealizowanej kwocie wydatków, 5299 tys. zł stanowiły środki związane z realizacją projektów z udziałem środków Unii Europejskiej. W ramach budżetu środków krajowych, w 2016 r. wydatki bieżące wyniosły 4 477 621 tys. zł. Największą pozycję stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne zrealizowane w kwocie 1 973 907 tys. zł. Pozapłacone wydatki bieżące wyniosły 905 838 tys. zł, a świadczenia na rzecz osób fizycznych 1 551 299 tys. zł. Dotacja uwzględniona w części 37 wyniosła 46 576 tys. zł. Była to dotacja podmiotowa na finansowanie bieżącej działalności Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Wydatki majątkowe w części budżetowej 37 kształtowały się na poziomie 125 906 tys. zł. W ramach tych wydatków zrealizowane zostały zadania inwestycyjne związane z realizacją ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o Prokuraturze Krajowej oraz ustawy o Rejestrze Karnym, dotyczące utworzenia do końca 2016 r. 940 nowych miejsc zakwaterowania dla osadzonych. Wydatki na ten cel były zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa w wysokości 7875 tys. zł, a następnie, ze względu na przeprowadzoną przez Służbę Więzienną weryfikację kosztorysowych zdań inwestycyjnych, przeniesione do części 37 w wysokości 5889 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane w całości i zgodnie z ich przeznaczeniem.

W ramach budownictwa inwestycyjnego realizowano w 2016 r. 85 zadań, z czego 65 zostało zakończonych. Pozwoliło to uzyskać 151 tys. m² przyrostu powierzchni użytkowej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Powstało też 765 dodatkowych miejsc dla osób pozbawionych wolności w zakładach karnych. W ramach pozostałych zadań inwestycyjnych dokonana została modernizacja zaplecza logistycznego, infrastruktury technicznej oraz wzmocnienie ochrony wewnętrznej w jednostkach więziennictwa.

W 2016 r. w resorcie sprawiedliwości, w obszarze związanym z prowadzoną działalnością w części 37, poza jednostkami budżetowymi funkcjonowały również państwowe fundusze celowe: Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy. Działało także 5 instytucji gospodarki budżetowej. Instytucje te realizują zadania publiczne polegające na prowadzeniu oddziaływań postpenitencjarnych i resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności. W 2016 r. średnioroczne zatrudnienie skazanych, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 713 osób, co oznaczało wzrost o 49 etatów w stosunku do 2015 r. Udział osób pozbawionych wolności w zatrudnieniu ogółem wyniósł 37%.

Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy realizuje zadania w zakresie resocjalizacji osób pozbawionych wolności, polegające w szczególności na tworzeniu nowych miejsc pracy dla tych osób, ochrony istniejących miejsc pracy, tworzenie w zakładach karnych infrastruktury niezbędnej dla działań resocjalizacyjnych. Ze środków Funduszu mogą być przyznawane pożyczki lub dotacje dla osób zatrudniających skazanych. W 2016 r. przychody osiągnęły poziom prawie 45 000 tys. zł, a wydatki, powiem dokładnie, osiągnęły poziom 49 469 tys. zł. Wydatki zostały przeznaczone w wysokości 12 585 tys. zł na ryczałty przysługujące przedsiębiorcom zatrudniającym osoby pozbawione wolności, z tytułu zwiększonych kosztów zatrudnienia tych osób, oraz w kwocie 36 884 tys. zł na dotacje przeznaczoną na pomoc finansową dla podmiotów zatrudniających osoby pozbawione wolności, w tym ponad 19 000 tys. zł dla jednostek sektora finansów publicznych – instytucji gospodarki budżetowej, przywieziennych zakładów pracy funkcjonujących jako przedsiębiorstwa państwowe, jednostek organizacyjnych więziennictwa, i ponad 17 500 tys. zł dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.

Natomiast celem Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej jest finansowanie, głównie ze zgromadzonych na nim środków, kosztów realizacji zadań

publicznych w zakresie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i członkom ich rodzin. Przychodami tego Funduszu są przede wszystkim środki pieniężne pochodzące z orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych, jak też z potrąceń w wysokości 10% wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych. Wydatki tego Funduszu osiągnęły poziom 39 607 tys. zł, a przychody w trakcie okresu sprawozdawczego 328 823 tys. zł. Znaczący wzrost wpływów na Fundusz w 2016 r. wynika z wejścia w życie z dniem 18 maja 2015 r. nowelizacji Kodeksu karnego w zakresie dotyczącym przypadków skazania sprawcy przestępstwa z art. 178a k.k., z art. 179 k.k. oraz z art. 180 k.k. W przypadku skazania sprawcy z wymienionych artykułów sąd obligatoryjnie orzeka świadczenie na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 tys. zł, a w razie skazania sprawcy za przestępstwa określone w art. 178a § 4 k. k., co najmniej 10 tys. zł, przy czym kwota maksymalna świadczenia pieniężnego wnosi 60 tys. zł.

Przypomnę, że w tych przepisach chodzi o prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym lub po użyciu środka odurzającego, a także dopuszczenie do ruchu niebezpiecznego pojazdu oraz zapewnienie bezpieczeństwa ruchu pojazdów mechanicznych. Niezmiernie trudno było precyzyjnie przewidzieć, na etapie tworzenia planu Funduszu na rok 2016, wielkość możliwych wpływów, choćby ze względu na brak wcześniejszych doświadczeń planistycznych uwzględniających zupełnie nowe uwarunkowania prawne w tym zakresie. Jak już wspomniałem, przepisy, które spowodowały wzrost przychodów Funduszu, zaczęły funkcjonować w maju 2015 r., co sprawiło, że krótki okres ich obowiązywania w oczywisty sposób nie mógł dostarczyć informacji, które można by uznać za precyzyjną bazę odniesienia się do podejmowanych wtedy decyzji planistycznych.

Chciałbym jeszcze powiedzieć o części budżetowej 85 – Budżety wojewodów w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości, rozdział – Nieodpłatna pomoc prawna. Często są zadawane pytania dotyczące tej sprawy. Rok 2016 był pierwszym rokiem obowiązywania ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Stosownie do art. 8 tej ustawy, zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie. Na każdy powiat przypada liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej odpowiadająca mnożnikowi, który jest wyliczony na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy, jest to liczba mieszkańców powiatu przyjęta według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalona przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, która zostaje podzielona przez 25 000, z tym że nie może być ona mniejsza niż 2 i większa niż 35. Na podstawie tego mnożnika, na rok 2016 liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wyniosła 1524, natomiast kwota bazowa wynosiła 5150 zł. Łączna kwota na realizację zadań wynikających ze wspomnianej ustawy, zaplanowana w ustawie budżetowej na 2016 r., wynosiła 94 036 tys. zł, natomiast plan po zmianach i wykonanie ukształtowało się na poziomie 93 192 tys. zł, co stanowi 99,1%.

Wydatki na realizację zadań wynikających z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej zostały zaplanowane w rezerwie celowej w poz. 62. Środki te, na podstawie wniosków przedkładanych przez wojewodów do Ministerstwa Finansów, były uruchamiane i przekazywane na podstawie decyzji ministra finansów do budżetów wojewodów. Z uwagi na liczbę mieszkańców, najwięcej punktów nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonowało w województwie mazowieckim oraz w województwie śląskim, natomiast najmniej w województwach lubuskim i opolskim. Dziękuję i proszę o przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję panu wiceministrowi za obszerne sprawozdanie, zarówno te na piśmie, jak i przedstawione bezpośrednio Komisji. Proszę posła Zofię Czernow o przedstawienie koreferatu.

Posel Zofia Czernow (PO):

Nie będę powtarzać tego, co mówił pan wiceminister, ponieważ sprawozdania dotyczące części 15 i 37 są bardzo obszerne i cały dzień zajęłoby nam ich szczegółowe omówienie.

Chciałabym, zgadzając się z tym co powiedział wiceminister, skupić się jednak na tym, czego nie powiedział. Zacznę od części budżetowej 15. Pragnę zwrócić uwagę na wydatki, ponieważ dochody zostały bardzo dobrze zrealizowane. Chciałabym powiedzieć przede wszystkim o zobowiązaniach wymagalnych, które powstały w części 15 w wyniku pracy sądów, głównie apelacyjnych. Nastąpił wzrost tych zobowiązań i powinniśmy zwracać na to uwagę w przyszłości. W mojej ocenie zobowiązań wymagalnych w ogóle nie powinno być i nie powinny one rosnąć.

Kolejna sprawa dotyczy wydatków na rzecz osób fizycznych obejmujących sędziów w stanie spoczynku oraz osoby, które pozostają na ich utrzymaniu. Pragnę wskazać na zjawisko, które może się rozwijać i zwiększać zapotrzebowanie na środki budżetowe. W ubiegłym roku wydano na ten cel ok. 500 000 tys. zł w związku ze znacznym wzrostem, o 300 osób, to jest 12% w porównaniu do roku poprzedniego, liczby sędziów w stanie spoczynku, którym z tego tytułu wypłacane są wynagrodzenia. Będzie to miało wpływ na budżety w następnych latach.

Nastąpił też wzrost zatrudnienia o 466 osób. Dotyczyło to zwłaszcza asystentów sędziów i referendarzy. W ten sposób ogólna liczba zatrudnionych osiągnęła 51 308 osób. Natomiast liczba sędziów utrzymuje się na poziomie ubiegłego roku, a nawet jest ich kilku mniej. Przełożyło się to na niewykonanie budżetu zadaniowego, chyba że pan wiceminister uzasadni tą sytuację w inny sposób.

Istotnemu pogorszeniu, w stosunku do roku poprzedniego, uległ wskaźnik tzw. opanowania spraw. Przy planowanym wskaźniku na poziomie 100,1 uzyskano zaledwie 95,2. Oznacza to, że rozpatrzono o 900 000 spraw mniej niż w 2015 r. Jednocześnie zwiększył się na koniec 2016 r. wskaźnik tzw. pozostawionych spraw. Było ich o 718 000 więcej. Trzeba dodać, że w omawianym roku załatwionych zostało 14 189 000 spraw.

Dodam, że kontrola NIK, o czym zapewne będzie informacja, stwierdziła pewne uchybienia, a może nawet większe nieprawidłowości. Jednak generalnie rekomenduję Komisji przyjęcie opinii pozytywnej o części budżetowej 15.

W ramach części budżetowej 37 – Sprawiedliwość, zostało sfinansowanych bardzo wiele różnorodnych zadań, co było trudne. Generalna ocena tej części jest taka, że należy podkreślić oszczędną gospodarkę środkami budżetowymi. Naturalnie, nie obyło się bez uchybień, co wykazały kontrole NIK. Pragnę na nie zwrócić uwagę. Dochody i wydatki były szczegółowo omawiane i nie będę powtarzać informacji na ich temat. Dochody zasadniczo nie budzą wątpliwości. Natomiast w odniesieniu do wydatków NIK, przeprowadzając kontrole ich kierunków, stwierdziła dosyć istotne nieprawidłowości w części dotyczącej zatrudniania przez Ministerstwo Sprawiedliwości różnego rodzaju ekspertów i doradców od spraw, którymi zajmuje się resort. Sposób zawierania w ubiegłym roku umów i dokonywania w nich zmian budzi zastrzeżenia. W tym zakresie opisowa ocena jest niższa. Warto się tej sprawie przyjrzeć, wyciągając wnioski na przyszłość. Nie będę tego rozwijać, sądzę że zrobią to przedstawiciele NIK.

Chcę także zwrócić uwagę na fundusze celowe, które były bardzo dobrze realizowane, zwłaszcza dotyczy to Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, którego sytuacja może satysfakcjonować. Po raz pierwszy od kilku lat odnotowuje on wysokie przychody w kwocie ponad 300 000 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego stan Funduszu wzrósł o 180 000 tys. zł. Jest to bardzo korzystne i daje to duże szanse na realizację różnych jego zadań. Zresztą Sejm podejmował ustawy związane z aktywnym wykorzystaniem środków tego Funduszu. Natomiast sytuacja finansowa Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieźiennych Zakładów Pracy pozostaje na tym samym poziomie jak w 2015 r. Nie wystąpiły w nim żadne nieprawidłowości, ale warto przypomnieć, że dysponuje on mniejszymi środkami.

Jeśli chodzi o pięć instytucji gospodarki budżetowej, których działalność jest ściśle związana z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, której dotyczy część budżetowa 37, to od lat część z nich ma stabilną sytuację finansową: „Piast”, „Baltica”, „Pomerania”, „Mazovia”, która może nie jest korzystna, ale pozwala tym instytucjom stabilnie działać. Natomiast Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia” jest w znacznie trudniejszej sytuacji i jej wynik finansowy był w ubiegłym roku ujemny.

Ta sytuacja się powtarza do kilku lat i niewątpliwie przyjdzie czas, że trzeba będzie podjąć decyzję, co z nią dalej zrobić.

Uwzględniając wszystkie uwagi, m.in. dotyczące zawierania umów oraz innych uchybień, oraz biorąc pod uwagę, że omawiany budżet jest bardzo duży i finansujący wiele zadań należących do części budżetowej 37, rekomenduję Komisji pozytywną ocenę wykonania tego budżetu.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję pani poseł za wnikliwy koreferat. Proszę przedstawicieli NIK o informacje na temat wyników kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. w omówionych teraz częściach budżetowych.

Dyrektor departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Chciałbym w sposób syntetyczny omówić wyniki naszej kontroli. Jeżeli będą pytania, to jesteśmy do państwa dyspozycji. Zacznę od części budżetowej 15, dotyczącej wykonania w 2016 r. budżetu przez sądy powszechne. Nasza ocena jest w tym przypadku zdecydowanie pozytywna. Chciałbym jednak zwrócić uwagę na nieprawidłowości, które NIK stwierdziła w Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu. Mieliśmy tam do czynienia z naruszeniem prawa przy wydatkowaniu kwoty 1656 tys. zł w wyniku zawarcia z pracownikami sądu oraz innych sądów powszechnych łącznie 257 umów zleceń na obsługę Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Zarządzania Kadrami, z pominięciem ustawy – Prawo zamówień publicznych. Również w tym samym sądzie wydatkowano kwotę ponad 66 tys. zł na opracowanie regulaminu pracy sądu. Prace te zlecono na podstawie odrębnych umów zleceń pracownikom tego sądu z pominięciem obowiązujących przepisów prawa. W pozostałych sądach nie stwierdziliśmy nieprawidłowości i dlatego przedstawiamy ocenę pozytywną.

Chciałbym także poinformować o naszych ustaleniach dotyczących części 37 – Sprawiedliwość. Skontrolaliśmy kilka podmiotów, z których siedem, co bardzo mocno chcę podkreślić, otrzymało ocenę pozytywną: Centralny Zarząd Służby Więziennej, zakłady Karne w Białymstoku, Dębicy, Nowym Sączu oraz areszty śledcze w Słupsku, Mysłowicach i Warszawie.

Natomiast ocena pana ministra sprawiedliwości została przedstawiona w formie opisowej. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować poseł Zofii Czernow, że w koreferacie zwróciła uwagę na pewien element, na którym nam bardzo zależy, żeby nie został on niezauważony w ogólnej ocenie omawianej części budżetowej. Chodzi o nieprawidłowości, które dotyczą 0,04% całości wydatków, a więc, żeby te nieprawidłowości nie przesłoniły pozytywnego obrazu całości wydatkowania środków publicznych przez MS. Jednak jesteśmy w sporze, który rozstrzygnęło Kolegium NIK, ponieważ pan minister sprawiedliwości wniósł zastrzeżenia i nie zostały one przez Kolegium uwzględnione. Sprawa dotyczy tego, że pan minister uważa, że ma prawo do wspierania się w funkcjonowaniu ministerstwa osobami, z którymi zawiera umowy zlecenia. W tej kwestii zasadniczego sporu nie ma, ale zwracamy uwagę, że określone przez samo ministerstwo zasady przyjmowania osób do pracy w charakterze ekspertów na umowy zlecenia nie były respektowane. Uważamy, że ta liczba ekspertów, którzy nie legitymują się wymaganym trzyletnim stażem pracy, daje do myślenia. Proponujemy, żeby pan minister zechciał przeprowadzić analizę, żeby wyjaśnić, czy osoba bez wymaganego stażu pracy może być ekspertem w pełnym tego słowa znaczeniu.

Szereg nieprawidłowości miało charakter bardzo formalny. Jesteśmy po to, żeby je wykazywać. Jak już wskazywaliśmy, od maja 2014 r. Ministerstwo Sprawiedliwości próbuje podejmować działania windykacyjne, niestety nieskuteczne, w celu odzyskania niemałej należności w kwocie 2,5 mln zł. Stwierdzamy także duże, bo sięgające od 13 do 17 miesięcy, opóźnienia we wpisach wartości niematerialnych i prawnych do ewidencji pomocniczej, od rozpoczęcia użytkowania. Jest to nieprawidłowość wynikająca z przepisów wyższego rzędu. Stwierdzamy także naliczania amortyzacji za okresy rozpoczęcia użytkowania wartości niematerialnych i prawnych, dopiero w dniu ich wpisu. Ustaliśmy również niezgodności zapisów w księgach pomocniczych, dotyczących wartości niematerialnych i prawnych z zapisami w księdze głównej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Jak już awizowałem, nieprawidłowości dotyczą także umów zleceń na doradztwo *public relations*, które w naszej ocenie miały charakter umów stałych, a więc powinny podlegać rygorowi ustawy – Prawo zamówień publicznych. Mamy też w Areszcie Śledczym w Słupsku przypadek, że dopiero po 81 dniach od zawarcia umowy opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o udzieleniu zamówienia. Ostatnia z nieprawidłowości jest związana z nieprawidłowym wyliczeniem w Zakładzie Karnym w Dębicy miernika pod nazwą: „odsetek skazanych objętych oddziaływaniem resocjalizacyjnym”.

Jeżeli będą jakieś pytania, to jesteśmy do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czuję się zobowiązany do poinformowania Komisji, że Biuro Analiz Sejmowych przedstawiło pozytywne opinie na temat wykonania budżetu państwa w częściach budżetowych 15 i 37.

Otwieram dyskusję. Do zabrania głosu zgłosił się poseł Andrzej Matusiewicz.

Posel Andrzej Matusiewicz (PiS):

Moje pytanie do przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczy Podkarpackiej Instytucji Gospodarki Budżetowej „Carpatia”, która zarządza dwoma ośrodkami szkoleniowo-wypoczynkowymi w Olszаницy i w Zakopanym. Jak wynika ze sprawozdania, co potwierdziła pani poseł koreferent, od kilku lat uzyskuje ono negatywne wyniki finansowe. Czy nie wynika to z częstych zmian na stanowiskach kierowniczych? Przychodzą do pracy osoby na kilka miesięcy, ostatnio też była tam taka zmiana. Ośrodek w Olszаницy jest położony w moim okręgu wyborczym i chciałbym dowiedzieć się, czy jest on dobrze wykorzystywany i spełnia prawidłowo rolę placówki szkoleniowej? Wiem, że tradycyjnie odbywają się tam szkolenia Służby Więziennej. Czy nie ma pomysłu na to, żeby te dwa ośrodki były rentowne?

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Czy przedstawiciele Ministerstwa mogliby odpowiedzieć się do tego pytania?

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Chcielibyśmy odpowiedzieć zbiorczo na wszystkie pytania.

Posel Jerzy Jachnik (Kukiz15):

Mam pytanie dotyczące funkcjonowania Centrum Zakupów dla Sądownictwa. Czy koszty funkcjonowania tej instytucji gospodarki budżetowej i środki przeznaczane na to rocznie w kwocie 8300 tys. zł, nie są zbyt wysokie? Czym się ono zajmuje i dlaczego to tyle kosztuje?

Posel Zofia Czernow (PO):

Pragnę zapytać o to, dlaczego tak istotnemu pogorszeniu, w stosunku do roku poprzedniego i w stosunku do planu, uległ wskaźnik tzw. opanowania spraw? Nie znalazłam na ten temat żadnej informacji w dostarczonych materiałach.

Posel Arkadiusz Myrcha (PO):

W sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa w 2016 r. na str. 24 podana jest informacja, że w jednostkach sądownictwa powszechnego pozostało nie obsadzonych 532 etaty sędziowskie oraz 32 etaty referendarzy sądowych. Z czego wynikała tak duża liczba nieobsadzonych etatów? Czy Ministerstwo Sprawiedliwości organizowało na te stanowiska nabór i konkursy? Czy nie było na nie zgłoszeń? Może tych konkursów w ogóle nie było?

Drugie pytanie dotyczy finansowania tzw. „Niebieskiej linii”. Czy była ona finansowana w 2016 r. przez ministerstwo, a jeżeli tak, to w jakiej wysokości? Może ta informacja była w sprawozdaniu MS, ale jej nie znalazłem.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

To były wszystkie pytania. Proszę pana wiceministra o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Prosiłbym, żeby w sprawie PIGB „Carpatia” odpowiedzi udzielił płk. Artur Dziadosz.

Zastępca dyrektora generalnego Służby Więziennej Artur Dziadosz:

Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia” działa jako przywiezienny zakład pracy, dla którego organem założycielskim jest minister sprawiedliwości. Istotnie, w ubiegłym roku odnotowała ona stratę w wysokości ok. 400 tys. zł, ale zgromadzone środki pozwalają jej jeszcze funkcjonować w sposób normalny i niezakłócony. Zarządza ona dwoma ośrodkami wypoczynkowymi: w Zakopanem i w Olszanicy. Ten pierwszy ośrodek przynosi zyski, natomiast drugi generuje straty. Faktycznie miała miejsce w ośrodku w Olszanicy w ostatnich dwóch latach, dwukrotna zmiana dyrektorów. Przypominam, że jest to kompetencja pana ministra, który – dokonując oceny braku pozytywnych wyników finansowych tej instytucji – podjął decyzję o dokonaniu kolejnej zmiany, mając nadzieję, że będzie ona dobra dla ośrodka.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Chciałbym, żeby na niektóre pytania dotyczące budżetu odpowiedział dyrektor Jan Paziewski. Bardzo dziękuję pani poseł Zofii Czernow i przedstawicielom NIK za pozytywną opinię o wykonaniu budżetu. Proszę zauważyć, że dostrzeżone niedociągnięcia w pracy resortu miały charakter organizacyjny oraz formalny i dotyczyły zaledwie 0,4% całości środków budżetowych. Zgadzam się z przedstawicielem NIK, że nie może się to przekładać na złą ocenę pracy resortu. Myśmy odpowiedzieli na zarzuty Najwyższej Izby Kontroli i myślę, że nie ma potrzeby tych spraw szczegółowo referować.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Też tak myślę.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Wyjaśnialiśmy każdy zarzut, który był kierowany pod adresem resortu, w tym także dotyczących zawierania umów cywilno-prawnych.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej MS Jan Paziewski:

Odpowiadając poseł Zofii Czernow, muszę przyznać, że wzrósł poziom zobowiązań wymagalnych w części budżetowej 15. Osiągnął poziom ok. 5 mln. zł. Dotyczą one kosztów postępowań sądowych i odszkodowań Skarbu Państwa na rzecz represjonowanych, które wynikają z ustawy uchwalonej jeszcze w 1991 r. Te zobowiązania wynikają ze względów czysto technicznych. Otóż, uznaje się, że zobowiązanie staje się wymagalne w momencie uprawomocnienia się postanowienia sędziego lub wyroku sądu. W tej sytuacji czas przekazania do wypłaty środków ze służb merytorycznych do wydziałów finansowych, uznawany jest już jako zobowiązanie wymagalne. Oczywiście nie powoduje to naliczenia odsetek, ale jednak w sprawozdawczości wykazywane jest to jako wspomniane zobowiązanie.

Jeżeli chodzi o wypłatę odszkodowań na rzecz osób represjonowanych, to problem jest inny. Czasami trzeba ustalić adres tej osoby, numer konta, a niekiedy prosić o przyjazd do sądu. Jeżeli dochodzi do tego w grudniu danego roku, to automatycznie w styczniu, w sprawozdaniu rocznym, jest to pokazywane jako zobowiązanie wymagalne. Nie ma to jednak nic wspólnego z brakiem środków na wypłatę.

Rzeczywiście, w 2016 r. zatrudnienie dodatkowe w sądach było takie jak wskazano w dyskusji, ale wynikało to z likwidacji zatrudnienia za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej, Środki, które do tej pory były w taki sposób angażowane na zatrudnienie osób w sądach, nie mogły być na dotychczasowych warunkach spożytkowane. W efekcie zatrudniono w sądach ok. 500 osób po takim samym koszcie.

Pragnę poinformować posła Jerzego Jachnika, że Centrum Zakupów dla Sądownictwa działające w Krakowie, dla którego organem założycielskim jest dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie, nie podlega ministrowi sprawiedliwości. Wykonuje ono takie zadania, jak zakupy wspólne na rzecz sądów, pomocniczo organizując przetargi. W zeszłym roku przeprowadzono 29 takich przetargów na kwotę ok. 89 mln zł. Efektywność tych zakupów była na poziomie ok. 20%. Dodatkowo Centrum wykonuje zadania na rzecz apelacji w Krakowie, ale także dla innych apelacji, np. dla tych, które się o to zwróć, prowadzi centralny wydruk druków. Jednocześnie Centrum prowadzi biuro obsługi interesantów w sądach w Warszawie i udziela pełnej informacji w ramach prowadzonego centrum

informacji telefonicznej, jak też zajmuje się sprzątaniem niektórych obiektów sądowych w Krakowie.

Trudno mi w tej chwili powiedzieć, czy ponoszone w związku z tymi zadaniami koszty są wysokie, czy też nie. Wymagałoby to szczegółowej analizy, jednak każda instytucja gospodarki budżetowej poddawana jest audytowi zewnętrznemu i mogą powiedzieć, że wynik takiego audytu był dla Centrum pozytywny.

Sekretarz stanu w MS Michał Wójcik:

Pytanie o wskaźnik budżetu zadaniowego jest skierowane bardziej do wymiaru sprawiedliwości, a nie do Ministerstwa Sprawiedliwości, które nie ma na to wpływu. Zresztą była dzisiaj mowa o niezależności sądownictwa i niezawisłości sędziów. Nie jestem adresatem tego pytania.

Pytanie o 500 etatów ma charakter bardziej natury politycznej. O tym decyduje minister. Trzeba pamiętać, że jesteśmy w toku głębokiej reformy wymiaru sprawiedliwości. Wielokrotnie przedstawialiśmy informacje o liczbie sędziów Polsce. W tym nie odbiegamy od czołówki europejskiej. Tylko jeden kraj w UE ma więcej sędziów. O ile sobie przypominam, więcej sędziów jest tylko w Niemczech. Wiadomo, że przygotowujemy zmienioną ustawę o ustroju sądów powszechnych. Będą wprowadzone nowe regulacje, także dotyczące KRS. Myślę jednak, że nie można narzekać, że jest zbyt mała liczba sędziów. Trzeba też pamiętać, że mamy 15 mln spraw w sądach. Jesteśmy otwarci na rozmowę ze wszystkimi stronami i formacjami, bo chodzi o to, żeby system jak najefektywniej działał i z punktu widzenia obywatela był jak najlepszy. Spraw w sądach jest bardzo dużo, ale składaliśmy pewne propozycje odciążenia sędziów. Nie chcę wkraczać w sprawy natury politycznej, ale być może problem nie jest w tym, że nie jest obsadzonych 500 etatów w sądach. Uważam, że problem dotyczy lepszej organizacji pracy, informatyzacji wymiaru sprawiedliwości, być może innych sposobów odciążenia sędziów i w ten sposób wyjścia naprzeciw oczekiwaniom obywateli.

Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Zamykam dyskusję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w częściach budżetowych 15 i 37. Sprzeciwu nie słyszę, a więc stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w wymienionych częściach.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznaję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w częściach budżetowych 83, 85 i w części – instytucje gospodarki budżetowej pozostające w gestii MS. Sprzeciwu nie słyszę, a więc stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w wymienionych częściach.

Proponuję, żeby posłem sprawozdawcą na posiedzeniu Komisji Finansów była poseł Zofia Czernow. Słyszę, że pani poseł wyraża zgodę. Sprzeciwu wobec mojej propozycji nie słyszę. Stwierdzam, że kandydatura poseł Zofii Czernow została przez Komisję zaakceptowana.

Powracamy do punktu dotyczącego powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych (druk nr 1582) oraz rządowego projektu ustawy o kosztach komorniczych (druk nr 1581). Przypominam, że przed przerwą Komisja dokonała wyboru 6 z 7 członków tej podkomisji. Pozostaje wybór przedstawiciela Klubu Nowoczesna. Informuję, że poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz zadeklarowała chęć pracy w podkomisji w imieniu swojego Klubu. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznaję, że kandydatura poseł Kamili Gasiuk-Pihowicz została przez Komisję przyjęta i Komisja powołała podkomisję w składzie, posłowie: Waldemar Buda, Barbara Chrobak, Kamila Gasiuk-Pihowicz, Krzysztof Lipiec, Andrzej Matusiewicz, Grzegorz Wojciechowski, Wojciech Wilk.

Sprzeciwu nie słyszę.

Zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.